

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ב' באייר, תשפ"ג
23 באפריל, 2023
129/2023

24/04/2023: נוספו תרשימים 6 ו-7.

האוכלוסייה הדרוזית בישראל - לקט נתונים לרגל חג הנביא שועיב 2023 The Druze Population of Israel 2023

- בסוף 2022 מנתה אוכלוסיית הדרוזים בישראל כ-150 אלף נפש (נתון ארעי) – גידול של יותר מפי עשרה מאז קום המדינה (14.5 אלף נפש ב-1949).
- בסוף 2021 היישובים עם מספר הדרוזים הגבוה ביותר היו דאלית אל-כרמל (17.5 אלף) וירכא (17.3 אלף).
- בסוף 2021 כרבע (24.2%) מהאוכלוסייה הדרוזית היו ילדים בני 0-14. לשם השוואה, באוכלוסייה היהודית 27.6% הם ילדים, באוכלוסייה המוסלמית – כשליש (32.7%), ואילו באוכלוסיית הנוצרים הערבים – כחמישית (20.9%).
- במהלך העשור האחרון ירד שיעור הגידול של האוכלוסייה הדרוזית בהדרגה, ובשנת 2021 הוא עמד על 1.2%.
- שיעור הפריון הכולל¹ לאישה דרוזית ב-2021 עמד על 2.00 ילדים בממוצע, בהשוואה ל-1.94 בשנה הקודמת. שיעור הפריון הכולל בקרב הנשים הדרוזיות נמצא במגמת ירידה מאמצע שנות ה-60, אז נאמד שיעור הפריון הכולל ב-7.92 (ב-1964).
- ב-2022 היו בישראל כ-42 אלף משקי בית שבראשם עמד דרוזי, כ-1.5% מכלל משקי הבית בישראל.
- 81.2% ממשקי בית הבית של הדרוזים היו משקי בית עם מועסקים, גבוה מהאחוז בקרב המוסלמים (75.4%) ומהאחוז בקרב הנוצרים (79.8%).
- 39.8% מהדרוזים המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסייום התיכון, לעומת 34.1% מתוך כלל מסיימי התיכון בחינוך הערבי.
- בשנת תשפ"ב (2021/22) למדו 5,873 סטודנטים דרוזים בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל (לא כולל סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה). בהשוואה לשנה הקודמת (תשפ"א – 2020/21) עלה מספרם ב-1.6%. בראייה רב-שנתית, גדל מספר הסטודנטים הדרוזים פי 3.6 מאז שנת תש"ס (1999/00) שבה עמד מספרם על 1.6 אלף סטודנטים.

¹ מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה.

- בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) מספרם של **עובדי ההוראה** הדרוזים היה 3,633, לעומת 3,574 בשנת הלימודים תשפ"ב, גידול של 1.7%.
- בשנת הלימודים תשפ"ב (2021/22) מספרם של **אנשי סגל אקדמי** דרוזים במוסדות להשכלה הגבוהה היה 183 לעומת 151 בשנת הלימודים תשפ"א (2020/21), גידול של 21.0%.
- בשנת 2021, 22.5 אלף דרוזים היו **רשומים במחלקות לשירותים חברתיים** במשרד הרווחה והביטחון החברתי. שיעור הרשומים בכלל האוכלוסייה הדרוזית עמד על 152.4 ל-1,000 נפש, לעומת 111.1 ל-1,000 נפש בכלל אוכלוסיית ישראל.
- בשנת פסק דין 2020 **שיעור המורשעים** במשפטים פליליים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-213 ל-100,000 נפש. שיעור זה נמוך באופן ניכר מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-240 ל-100,000 נפש). **העבירות השכיחות** ביותר היו: עבירות כלפי הסדר הציבורי (26.5%), עבירות מוסר (19.7%) ועבירות כלפי גופו של אדם (13.7%).

לוח א - מאפיינים דמוגרפיים

2021, אלא אם כן צוין אחרת

האוכלוסייה הדרוזית	כלל האוכלוסייה	
148,573	9,452,975	סך כל האוכלוסייה
24.2	27.9	אחוז בני 0-14
7.1	12.3	אחוז בני 65 ומעלה
1,039	987	יחס המינים
668	928	יחס תלות ²
1.2	1.8	שיעור גידול שנתי
69.8	63.3	אחוז רווקים – גברים בגיל 25-29 (2020)
27.8	44.7	אחוז רווקות – נשים בגיל 25-29 (2020)
29.2	26.9	גיל ממוצע בנישואין ראשונים – גברים (2020)
25.6	24.6	גיל ממוצע בנישואין ראשונים – נשים (2020)
2.00	3.00	שיעור פריון כולל
42.3	2,857.3	מספר משקי בית (2022, אלפים)
3.86	3.19	גודל משק בית ממוצע (2022, מספר נפשות)

² היחס שבין האוכלוסייה הנתמכת לבין האוכלוסייה התומכת. האוכלוסייה הנתמכת כוללת ילדים בני 0-19 ומבוגרים בני 65 ומעלה. האוכלוסייה התומכת כוללת אנשים בגילי העבודה (20-64).

מאז קום המדינה גדלה האוכלוסייה הדרוזית ביותר מפי עשרה: מ-14.5 אלף נפש בשנת 1949 ל-150 אלף בסוף שנת 2022 (נתונים ארעיים). האוכלוסייה הדרוזית גדלה במהלך השנים בעיקר כתוצאה מריבוי טבעי (לידות פחות פטירות) ומסיפוח רמת הגולן בשנת 1981. האוכלוסייה הדרוזית מהווה 1.6% מסך כל האוכלוסייה בישראל ו-7.4% מהאוכלוסייה הערבית במדינה.

פיזור גאוגרפי בשנת 2021

הדרוזים מתגוררים בשני מחוזות עיקריים: מחוז הצפון (כ-81% מהאוכלוסייה הדרוזית) ומחוז חיפה (כ-19%). 98% מהדרוזים בישראל מתגוררים ב-19 יישובים, 17 מהם נמצאים במחוז הצפון ושני יישובים (דאלית אל-כרמל ועספיא) נמצאים במחוז חיפה. יישובים אלו הם הומוגניים בעיקרם; ב-13 יישובים חלקה היחסי של אוכלוסיית הדרוזים הוא 95% ויותר מאוכלוסיית היישוב, וב-8 מתוכם (בית ג'ן, מג'דל שמס, בוקעאתא, ג'ולס, יאנוח-ג'ת, סאג'ור, מסעדה ועין קנייא) כל האוכלוסייה היא דרוזית. שלושת היישובים עם מספר הדרוזים הגבוה ביותר בשנת 2021 היו: דאלית אל-כרמל, ירכא ומגאר.

לוח ב - האוכלוסייה הדרוזית בסוף שנת 2021 ביישובים עיקריים

שם היישוב	סה"כ דרוזים ביישוב (אלפים)	אחוז הדרוזים מסה"כ האוכלוסייה ביישוב
דאלית אל-כרמל	17.5	97
ירכא	17.3	98
מגאר	13.5	57
בית ג'ן	12.3	100
מג'דל שמס	11.4	100
עספיא	9.6	75
כסרא-סמיע	8.7	96
יאנוח-ג'ת	6.8	100
בוקעאתא	6.8	100
ג'ולס	6.6	100
חורפיש	6.4	97
שפרעם	5.9	14
פקיעין (בוקיעה)	4.7	78
סאג'ור	4.4	100
אבו סנאן	4.4	30
מסעדה	3.8	100
ראמה	2.4	31
עין קנייא	2.2	100
עין אל-אסד	0.9	97

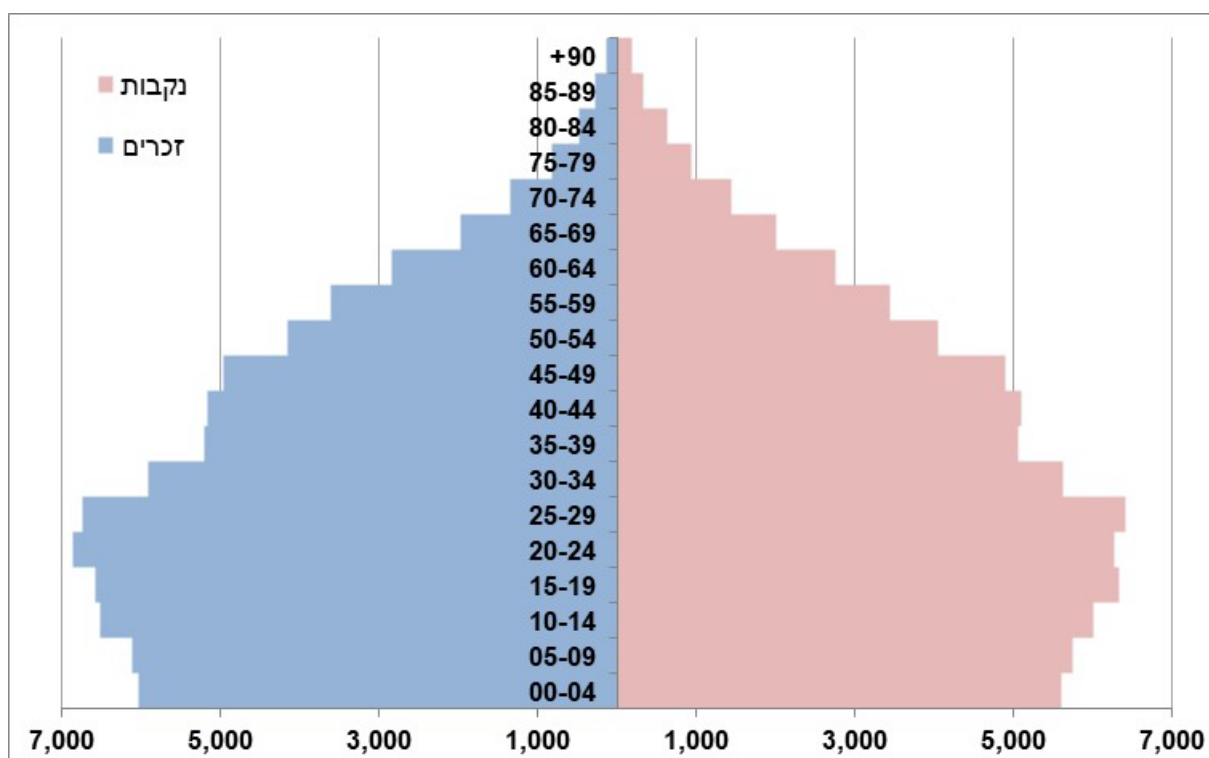
קצב גידול

במהלך העשור האחרון ירד שיעור הגידול באוכלוסייה הדרוזית בהדרגה: בשנת 2010 היה שיעור הגידול 1.7%, בשנת 2015 – 1.4% ובשנים 2020 ו-2021 עומד שיעור הגידול על 1.2%. שיעור זה נמוך מזה של האוכלוסייה המוסלמית (2.3%) ומזה של האוכלוסייה היהודית (1.6%), אך גבוה מקצב הגידול של אוכלוסיית הנוצרים הערבים (0.8%).

מבנה גילים

בסוף שנת 2021 היה הגיל החציוני³ באוכלוסייה הדרוזית 29.6 שנים. 24.2% מהאוכלוסייה הדרוזית היו ילדים בני 0-14 שנים וכ-7.1% היו בני 65 ומעלה. מבנה גילים זה הוא תוצאה של מגמה מתמשכת של ירידה בפריון. לשם השוואה, לפני שני עשורים בשנת 2002 הגיל החציוני באוכלוסייה הדרוזית היה 22.5 שנים, אחוז הילדים בני 0-14 היה 35.2%, ואחוז בני 65 ומעלה היה 4.0%. אחוז הילדים בני 0-14 באוכלוסייה הדרוזית (24.2%) נמוך מזה של האוכלוסייה היהודית (27.6%) ושל האוכלוסייה המוסלמית (32.7%), אך גבוה מזה של אוכלוסיית הנוצרים הערבים (20.9%). אחוז בני 65 ומעלה באוכלוסייה הדרוזית (7.1%), גבוה מזה של האוכלוסייה המוסלמית (4.6%), אך נמוך מזה של האוכלוסייה היהודית (14.3%) ושל אוכלוסיית הנוצרים הערבים (11.8%).

תרשים 1 - אוכלוסיית הדרוזים בישראל לפי גיל ומין, מספרים מוחלטים, סוף 2021

³ הגיל החציוני הוא הגיל שמחצית האוכלוסייה נמצאת מעליו ומחציתה – מתחתיו.

מצב משפחתי

אחוז הרווקים בקרב הגברים הדרוזים בגילים 25-29 עלה מ-41% בשנת 1997 ל-70% בשנת 2020. באותן שנים עלה אחוז הרווקות בקרב הנשים הדרוזיות בגילים 20-24 מ-49% ל-76%.

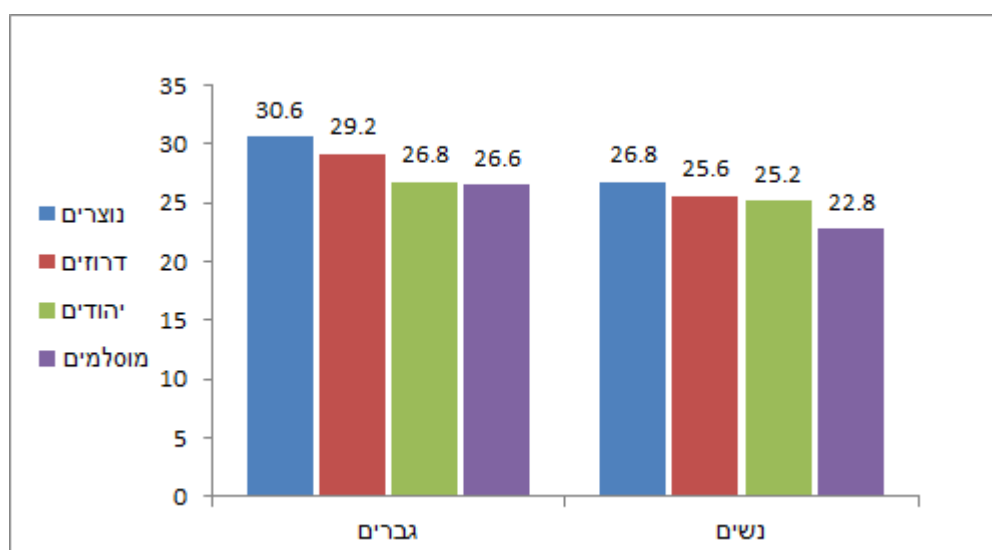
אחוז הרווקים בקרב הגברים הדרוזים בגילים 40-44 עלה מ-3% בשנת 1997 ל-8% בשנת 2020. באותן שנים אחוז הרווקות בקרב הנשים הדרוזיות באותם גילים היה זהה (10%). תופעות אלו מצביעות על ירידה בהיקף הנישואין בקרב האוכלוסייה הדרוזית.

גיל בנישואין

בשנת 2020 היה הגיל הממוצע בנישואין ראשונים 25.6 שנים בקרב הנשים הדרוזיות ו-29.2 בקרב הגברים הדרוזים. לעומת זאת, בשנת 2010 היה הגיל הממוצע בנישואין ראשונים 23.0 שנים בקרב הנשים הדרוזיות ו-27.6 בקרב הגברים הדרוזים.

גיל הנישואין של הנשים הדרוזיות גבוה מהגיל של המוסלמיות והיהודיות ונמוך מהגיל של הנוצריות. בדומה, גיל הנישואין של הגברים הדרוזים גבוה מגיל היהודים והמוסלמים ונמוך מגיל הנוצרים. יחד עם זאת, ההפרש בגיל הממוצע בנישואין ראשונים בין החתן לכלה בקרב הדרוזים (3.6) נמוך במקצת מזה של המוסלמים והנוצרים (3.8) וגבוה בהרבה מההפרש בגיל בקרב היהודים (1.6).

תרשים 2 - גיל נישואין ממוצע בנישואין ראשונים לפי דת ומין, 2020

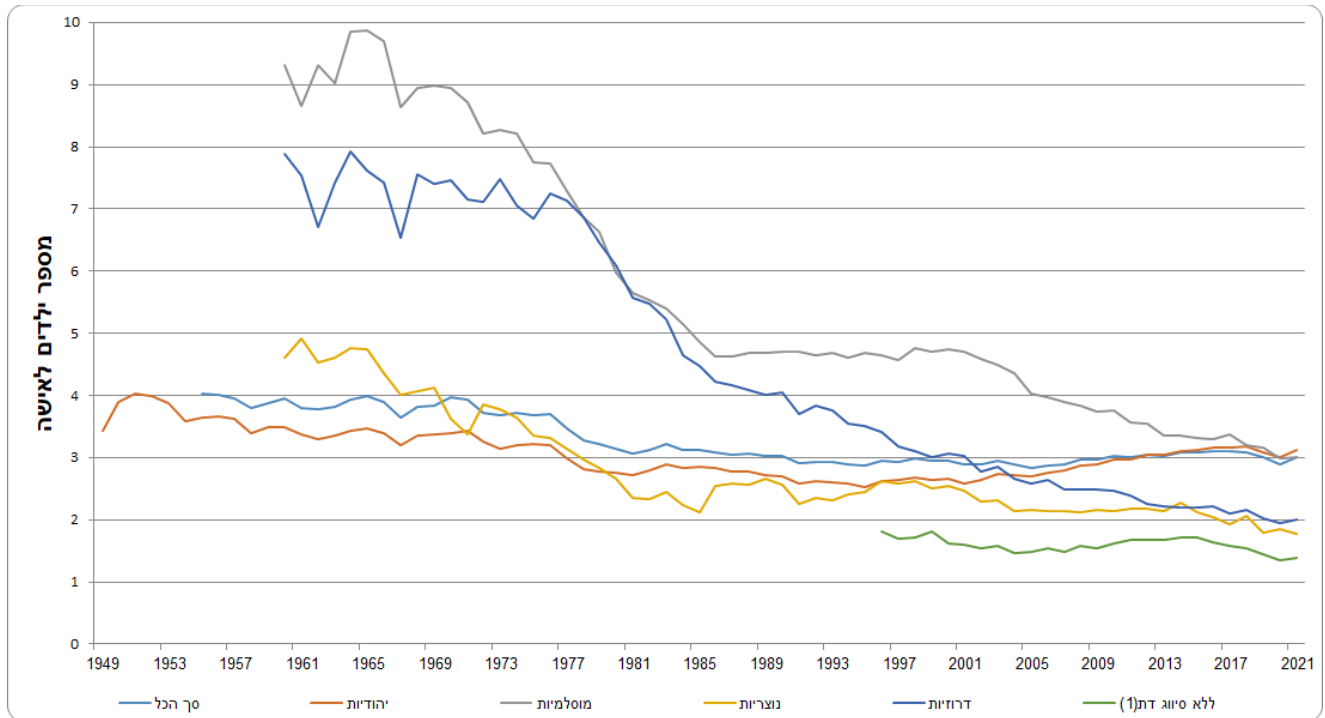

ילודה ופריון

במהלך שנת 2021 נולדו בישראל 2,339 ילודים לנשים דרוזיות (2,239 ב-2020), כ-1.3% מכלל היילודים שנולדו בישראל בשנה זו (פחות מחלקם באוכלוסייה שעמד על 1.6%). מספר הילדים הממוצע שאישה דרוזית צפויה ללדת במהלך חייה (שיעור הפריון הכולל) עמד בשנת 2021 על 2.00 ילדים לאישה (1.94 ב-2020 ו-2.02 ב-2019), נמוך מזה של הנשים היהודיות (3.13) והמוסלמיות (3.01).

רמת הפרייון של נשים דרוזיות המשיכה לרדת בעשור האחרון אל מתחת לשיעור התחלופה (2.1 ילדים לאישה) הנדרש לשמירה על גודל האוכלוסייה, והתקרבה לזו של נשים נוצריות (1.77). על אף הירידות בשיעורי הפרייון של נשים דרוזיות בכל קבוצות הגיל, נותרה רמתו הגבוהה ביותר בקבוצת גיל 29-25. בשנת 2021 נאמד השיעור ב-151.9 יילודים ל-1,000 נשים בקבוצת גיל זו, לעומת 406.1 בשנת 1965.

תרשים 3 - שיעור פרייון כולל לפי דת האם, 1949-2021

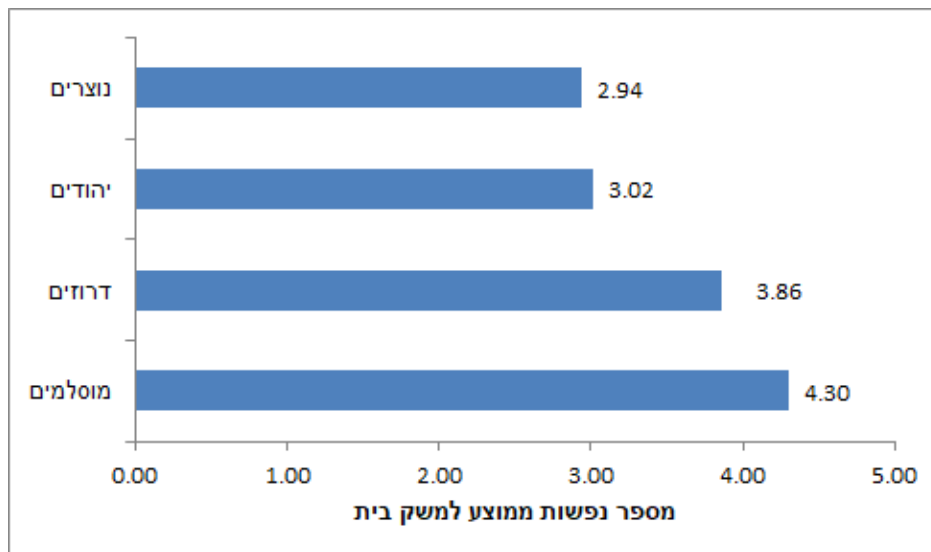

(1) נשים שלא סווגו לפי דת במרשם האוכלוסין.

משנת 1964 ירד שיעור הפרייון של הנשים הדרוזיות בכ-75%. בשנה זו נמדד שיא הפרייון – 7.92 ילדים לאישה, בשנת 1990 היה השיעור 4.05 ילדים לאישה, בשנת 2000 – 3.07 ובשנת 2010 – 2.47. ירידה זו משקפת ירידה בשיעורי הפרייון בכל קבוצות הגיל, והיא תוצאה של דחיית עיתוי הלידה הראשונה ועלייה בגיל הממוצע של האם בלידה. בין השנים 1994 ל-2021 עלה גיל האישה הדרוזית בלידה ראשונה ב-4.4 שנים, והגיע ל-27.2. עלייה זו תואמת לעלייה של 4.8 שנים בגיל הנישואים הראשונים בקרב נשים דרוזיות (מגיל ממוצע 20.8 בשנת 1994 ל-25.6 בשנת 2020).

בשנת 2022 היו בישראל כ-42 אלף משקי בית שבראשם עמד דרוזי, והם היו כ-1.5% מכלל משקי הבית.

תרשים 4 - גודל משק בית ממוצע לפי דת, 2022

על אף הירידה בשיעורי הפרייון באוכלוסייה הדרוזית, גודל משק הבית הממוצע גבוה מזה של היהודים ושל הנוצרים, מכיוון שמגורים לבד אינם נפוצים בקרב הדרוזים.

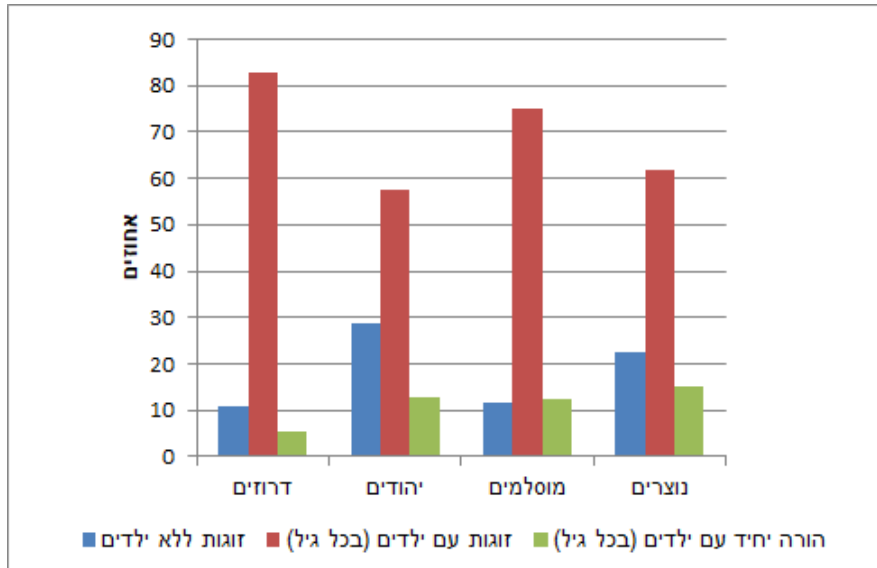
בשנת 2022 לכ-83% מהמשפחות הדרוזיות מבנה מסורתי הכולל זוג עם ילדים (ילדים בכל גיל), בהשוואה לכ-75% בשנה הקודמת. זהו אחוז גבוה בהשוואה למשפחות המוסלמיות, היהודיות והנוצריות. בשנה זו אחוז הזוגות ללא ילדים בקרב הדרוזים ירד ל-11% בהשוואה ל-15% בשנה הקודמת.

⁴ **משק בית** – מוגדר כאדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. הם עשויים להיות קרובי משפחה, לא קרובי משפחה או צירוף של אנשים קרובים ושאינם קרובים.

משפחה – (משפחה גרעינית) מוגדרת כשני אנשים או יותר החולקים משק בית אחד וקשורים זה לזה כבני זוג נשואים או לא נשואים (כולל זוגות חד-מיניים), או כהורה וילד (כולל ילד מאומץ). סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים (בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד (משפחה חד-הורית) עם ילדים. סוגי משפחות נוספים שהוגדרו הם: סב ו/או סבתא עם נכדים ללא הוריהם, אחים בלבד הגרים יחד, ללא בני זוג וללא ילדים.

הנתונים על משקי בית ומשפחות מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2022. הנתונים אינם כוללים את הגרים במוסדות, בקיבוצים, במעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדווים בדרום).

תרשים 5 - משפחות לפי סוג משפחה ודת, 2022

כ-64% מכלל המשפחות הדרוזיות כוללות זוג עם לפחות ילד אחד עד גיל 17, בהשוואה לכ-60% בשנה הקודמת. זהו אחוז גבוה בהשוואה למשפחות המוסלמיות (59%), למשפחות היהודיות (45%) ולמשפחות הנוצריות (42%).

מספר הילדים הממוצע עד גיל 17 במשפחות הדרוזיות עם ילדים עד גיל זה הוא 2.03, נמוך בהשוואה למשפחות המוסלמיות (2.57) ולמשפחות היהודיות (2.44), וגבוה מהמשפחות הנוצריות (1.87).

בשנת 2022 היו כ-42 אלף משקי בית של דרוזים, מהם 81.2% משקי בית עם מועסקים, גבוה מהאחוז בקרב המוסלמים (75.4%) ומהאחוז בקרב הנוצרים (79.8%).

ממוצע הנפשות לחדר אצל הדרוזים היה 1.11, גבוה מזה של הנוצרים (0.94) ונמוך מזה של המוסלמים (1.34).

אצל הדרוזים בדומה למוסלמים, יש פער גדול בין ההשתתפות של גברים בכוח העבודה לבין זו של הנשים. אחוז הגברים הדרוזים המשתתפים בכוח העבודה הגיע ב-2022 ל-64.2% (לעומת 59.5% בקרב המוסלמים ו-73.5% בקרב הנוצרים). אחוז הנשים הדרוזיות המשתתפות בכוח העבודה הגיע ל-40.2% (לעומת 31.3% בקרב המוסלמיות ו-68.2% בקרב הנוצריות).

בשנת 2022, 61.1 אלף דרוזים היו מועסקים, שיעור התעסוקה בקרב דרוזים הגיע ל-50.8% (לעומת 42.6% בקרב המוסלמים ו-68.7% בקרב הנוצרים).

27.9% עבדו כעובדי מכירות ושירותים ו-26.8% מהמועסקים הדרוזים עבדו כעובדים מקצועיים בתעשייה ובבינוי ועובדים מקצועיים אחרים. 19.2% עבדו בענף מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי, 14.0% מהמועסקים עבדו בענף התעשייה ו-12.7% עבדו בענף חינוך.

2.3% מהדרוזים לא למדו כלל. מאלה שכן למדו: 1.3% לא קיבלו תעודה, ל-27.9% השכלה יסודית או חטיבת ביניים, 12.1% סיימו תיכון ללא תעודת בגרות, 39.7% קיבלו תעודת בגרות, 4.2% קיבלו תעודת סיום של בית ספר על-תיכוני שאינה תעודה אקדמית ו-14.8% קיבלו תואר אקדמי או תעודה אקדמית.

המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון דרוזים בתוך 8 שנים מסיום התיכון (בתשע"ג (2012/13), מעקב עד תשפ"א (2020/21))

39.8% מהדרוזים המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסיום התיכון, לעומת 34.1% בלבד מתוך כלל מסיימי התיכון בחינוך הערבי.

אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות נמוך מהאחוז בקרב מסיימי התיכון בחינוך הערבי (24.9% לעומת 31.0%, בהתאמה). לעומת זאת, אחוז הדרוזים שהמשיכו ללימודים במכללות האקדמיות גבוה מהאחוז בקרב מסיימי התיכון בחינוך הערבי (43.6% לעומת 34.8%, בהתאמה).

בהשוואה לנשים הדרוזיות, אחוז הגברים הדרוזיים שלמדו במכללות האקדמיות היה גבוה משמעותית (40.8% לעומת 50.6%, בהתאמה). לעומת זאת, אחוז הנשים הדרוזיות שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך היה גבוה משמעותית מאחוז הגברים (17.0% לעומת 7.5%, בהתאמה). לא נמצא הבדל משמעותי בין אחוז הגברים הדרוזים לאחוז הנשים הדרוזיות שהמשיכו ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות.

לוח ג - המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון דרוזים בתוך 8 שנים מסיום התיכון (בתשע"ג (2012/13), לפי סוג מוסד ומין (מעקב עד תשפ"א – 2020/21))

דרוזים נשים	דרוזים גברים	דרוזים סך הכל	חינוך ערבי נשים	חינוך ערבי גברים	חינוך ערבי סך הכל	
1,161	1,052	2,213	12,563	10,244	22,807	סך תלמידי תיכון שסיימו כיתה יב (מספרים מוחלטים)
625	255	880	5,509	2,277	7,786	מתוכם: המשיכו ללימודים אקדמיים
53.8	24.2	39.8	43.9	22.2	34.1	מספרים מוחלטים אחוזים
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	מוסד לימודים (אחוזים)
24.8	25.1	24.9	29.3	34.9	31.0	אוניברסיטאות
17.4	16.9	17.3	18.6	14.3	17.4	האוניברסיטה הפתוחה
40.8	50.6	43.6	30.9	44.3	34.8	מכללות אקדמיות
17.0	7.5	14.2	21.1	6.5	16.8	מכללות אקדמיות לחינוך

סטודנטים⁵ במוסדות להשכלה גבוהה⁶

בשנת תשפ"ב (2021/22) למדו 5.9 אלף סטודנטים דרוזים בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל, לא כולל תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. בהשוואה לשנה הקודמת (תשפ"א – 2020/21) עלה מספרם ב-1.6%. לשם השוואה, מספרם של כלל הסטודנטים הערבים עלה ב-5.8% ושל כלל הסטודנטים ירד ב-1.1%. בראייה רב-שנתית, גדל מספר הסטודנטים הדרוזים פי 3.6 מאז שנת תש"ס (1999/00) שבה עמד מספרם על 1.6 אלף סטודנטים. מספרם של כלל הסטודנטים הערבים עלה בתקופה זו פי 4.1, ומספרם של כלל הסטודנטים עלה פי 1.6.

בתשפ"ב, 2,453 סטודנטים דרוזים למדו באוניברסיטאות, 2,668 – במכללות אקדמיות ו-702 למדו במכללות אקדמיות לחינוך.

מתוך כלל הסטודנטים הדרוזים בשנת תשפ"ב, 72.8% למדו לקראת תואר ראשון, 21.2% לקראת תואר שני, 1.6% לקראת תואר שלישי ו-4.2% לקראת תעודת הוראה. פילוח הלומדים לפי תואר בקרב כלל הסטודנטים הערבים בתשפ"ב היה דומה לזה של הדרוזים (73.5% למדו לתואר ראשון ו-20.0% לתואר שני).

סוג מוסד לימודים

מתוך כלל הסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ב באוניברסיטאות בישראל, אחוז הדרוזים עמד על 1.8%. באוניברסיטת חיפה היה אחוז הדרוזים הגבוה ביותר (7.3%) ואחריה בטכניון (3.3%). יצוין כי במכון ויצמן למדע לא למדו סטודנטים דרוזים.

לשם השוואה, האחוז של כלל הערבים מתוך כלל הסטודנטים בתשפ"ב היה 14.8%. באוניברסיטת חיפה היה אחוז הערבים הגבוה ביותר (35.6%) ואחריה בטכניון (24.9%). אחוז הערבים הנמוך ביותר היה באוניברסיטת רייכמן (3.5%) ובמכון ויצמן למדע (3.8%).

מתוך כלל הסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ב במכללות האקדמיות, אחוז הדרוזים עמד על 2.3% (2.7% במכללות המתוקצבות ו-1.6% במכללות הלא מתוקצבות). בין המכללות עצמן הייתה שונות גדולה מאוד בחלקם היחסי של הדרוזים בהתאם למיקומן הגאוגרפי. במכללות אקדמיות הממוקמות בצפון הארץ אחוזי הדרוזים היו גבוהים יחסית: 15.7% במכללה האקדמית צפת, 11% במכללה האקדמית גליל מערבי, 9.6% במכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן, 9.3% במכללה האקדמית תל חי ו-7.5% במכללה האקדמית להנדסה על שם אורט בראודה (כרמיאל). יוצאת דופן הייתה מכללת עמק יזרעאל – רק 1.7% מהסטודנטים בה היו

⁵ נכללו סטודנטים שלמדו לקראת תואר ראשון, תואר שני, תואר שלישי, תעודת הוראה ותעודות אקדמיות נוספות.

⁶ לא נכללו 876 לומדי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. לאוניברסיטה הפתוחה מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה. הדבר בא לידי ביטוי בתהליכי הקבלה של הסטודנטים לתואר ראשון ובמהלך לימודיהם, בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים ועוד. לכן, בהודעה זו, כל עוד לא נכתב אחרת, לומדי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה אינם נכללים.

דרוזים (פחות מחלקם היחסי בכלל המכללות האקדמיות). ביתר המכללות האקדמיות שממוקמות במרכז הארץ או בדרומה, היה חלקם היחסי של הסטודנטים הדרוזים קטן (עד 2.4%).

במכללות האקדמיות לחינוך עמד אחוז הסטודנטים הדרוזים על 1.7%. בדומה למצב במכללות האקדמיות, חלקם היחסי של הדרוזים במכללות האקדמיות לחינוך שבצפון גבוה מחלקם בשאר חלקי הארץ: 11.8% במכללה הערבית לחינוך חיפה, 9% במכללה האקדמית גורדון (חיפה), 6.8% במכללה האקדמית לחינוך אורנים ו-4.4% במרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו – חיפה.

תחום לימוד

בקרב כלל הסטודנטים הדרוזים שלמדו **לתואר ראשון**, מדעי החברה (29.8%) היה תחום הלימוד הנפוץ ביותר, אחריו היו תחום מדעי הרוח (24.6%), יותר ממחציתם בחינוך והכשרה להוראה) והנדסה ואדריכלות (20.9%).

החלק היחסי של לומדי מדעי החברה בקרב הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון (29.8%) היה גדול מעט מחלקם בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון (28.6%) ודומה לחלקם בקרב כלל הסטודנטים הערבים (29.5%). החלק היחסי של לומדי מדעי הרוח בקרב הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון (24.6%) היה גדול מחלקם בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון (23.1%), אך קטן מחלקם בקרב כלל הסטודנטים הערבים (27.8%). החלק היחסי של הסטודנטים הדרוזים לתואר ראשון בתחום הנדסה ואדריכלות (20.9%) היה גבוה מזה של כלל הסטודנטים לתואר ראשון (18.5%) ומזה של כלל הסטודנטים הערבים (15.2%).

נשים

אחוז הנשים בקרב הסטודנטים הדרוזים **לתואר ראשון** (63.4%) היה נמוך מהאחוז בקרב כלל הערבים (67.1%) וגבוה מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים (58.9%). גם בקרב הסטודנטים הדרוזים **לתואר שני** אחוז הנשים (67.8%) היה נמוך מהאחוז בקרב כלל הערבים (75.6%) וגבוה מהאחוז בקרב כלל הסטודנטים (63.7%).

גיל חציוני

הגיל החציוני של הסטודנטים הדרוזים שלמדו **לתואר ראשון** היה 23 שנים, גבוה מגילם החציוני של כלל הסטודנטים הערבים לתואר ראשון (22.1) ונמוך מגילם של כלל הסטודנטים (24.6). **בתואר שני** הגיל החציוני של הדרוזים היה 31.6 שנים, גבוה מגילם החציוני של כלל הסטודנטים הערבים (30.9) ודומה לזה של כלל הסטודנטים לתואר שני (31.9). **בתואר שלישי** היה הגיל החציוני של הסטודנטים הדרוזים (34.3) נמוך מזה של כלל הסטודנטים (34.9), וגבוה מגילם החציוני של כלל הסטודנטים הערבים (33.0).

עובדי הוראה במערכת החינוך

בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) מספרם של עובדי ההוראה הדרוזים היה 3,633 לעומת 3,574 בשנת הלימודים תשפ"ב (גידול של 1.7%). במהלך העשור האחרון, קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי הוראה דרוזים, היה 2.45% בממוצע לשנה, לעומת קצב שינוי שנתי של 3.20% בקרב עובדי הוראה יהודים, 3.25% בקרב מוסלמים ו-0.7% בקרב נוצרים.

בשנת הלימודים תשפ"ג שיעורם של עובדי הוראה חדשים בקרב עובדי ההוראה הדרוזים היה כ-4.9% לעומת כ-7.1% בקרב עובדי הוראה יהודים, 5.5% בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-3.3% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

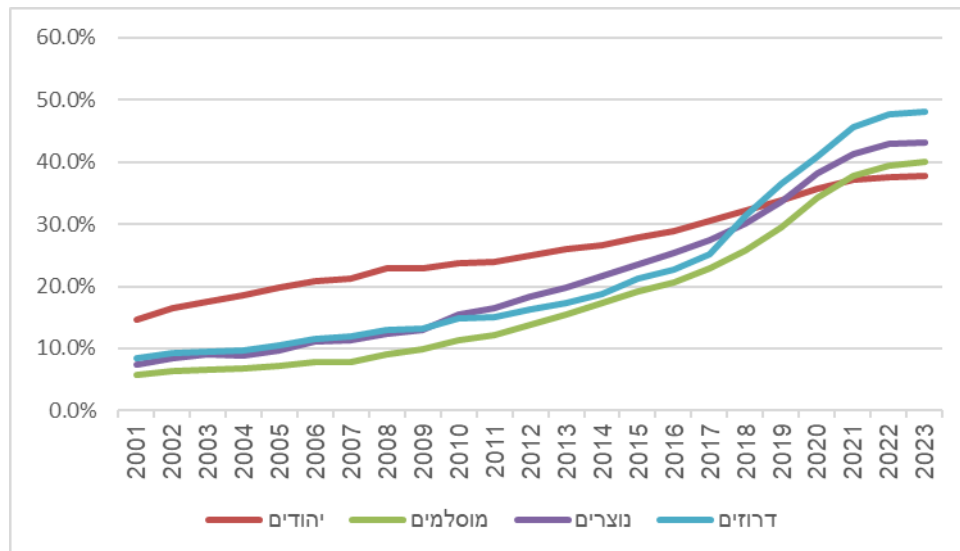
בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) שיעורם של עובדי הוראה שעזבו את המערכת בקרב עובדי ההוראה הדרוזים היה זהה לזה שבקרב עובדי הוראה מוסלמים – כ-3.4%, לעומת כ-4.8% בקרב עובדי הוראה יהודים, ו-3.9% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

שיעור הנשים בקרב עובדי ההוראה הדרוזים הגיע בשנת הלימודים תשפ"ג לכ-82%, בדומה לכ-83% בקרב עובדי הוראה יהודים ול-85% בקרב עובדי הוראה נוצרים, לעומת 77% בקרב עובדי הוראה מוסלמים.

הגיל הממוצע בקרב עובדי הוראה דרוזים הגיע בשנת הלימודים תשפ"ג ל-42.6 שנים, לעומת 43.6 שנים בקרב עובדי הוראה יהודים, 41.0 בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-45.3 שנים בקרב עובדי הוראה נוצרים.

שיעור בעלי תואר שני בקרב עובדי הוראה דרוזים הגיע בשנת הלימודים תשפ"ג לכ-48%, לעומת כ-38% בקרב עובדי הוראה יהודים, 40% בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-43% בקרב עובדי הוראה נוצרים.

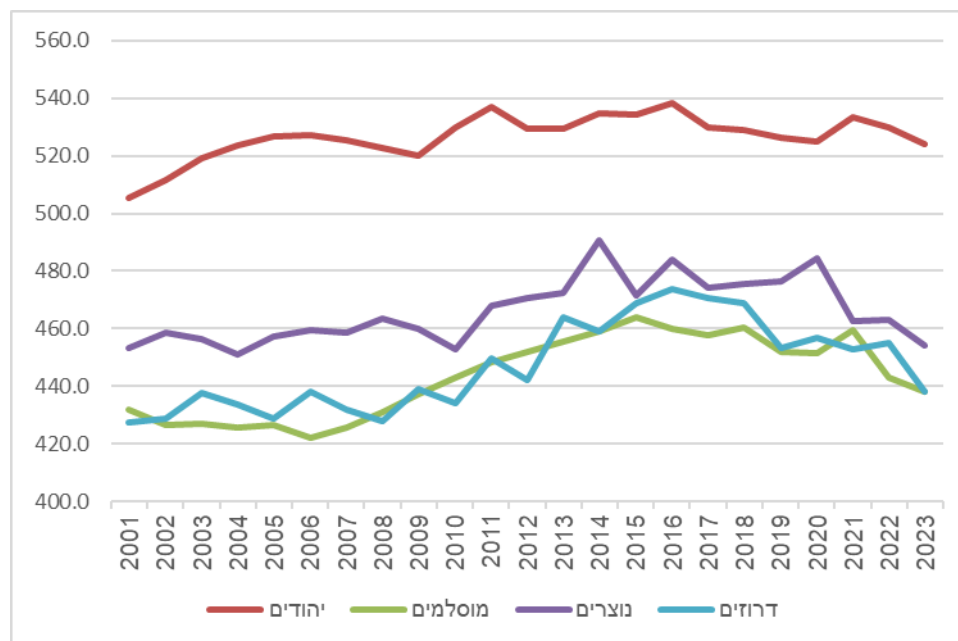
תרשים 6 - שיעור בעלי תואר שני בקרב עובדי הוראה, לפי דת

ממוצע ציוני הבגרות בקרב עובדי הוראה דרוזים חדשים בשנת הלימודים תשפ"ג עמד על כ-91.1, בהשוואה ל-89.1 בקרב עובדי הוראה יהודים, 89.6 בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-92.6 בקרב עובדי הוראה נוצרים.

הציון הפסיכומטרי הממוצע בקרב עובדי הוראה דרוזים חדשים בשנת הלימודים תשפ"ג היה 438, לעומת 524 בקרב עובדי הוראה יהודים, 443 בקרב עובדי הוראה מוסלמים ו-454 בקרב עובדי הוראה נוצרים.

תרשים 7 - ציון פסיכומטרי ממוצע בקרב עובדי הוראה חדשים, לפי דת

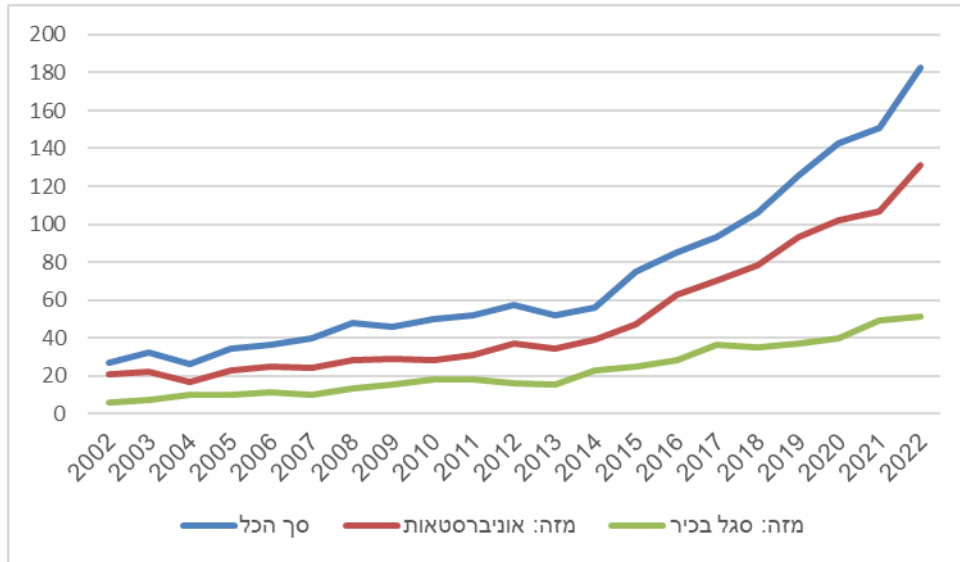

אנשי סגל אקדמי דרוזים

בשנת הלימודים תשפ"ב (2021/22) מספרם של אנשי סגל דרוזים במוסדות להשכלה הגבוהה היה 183, לעומת 151 בשנת הלימודים תשפ"א (2020/21), גידול של כ-21%. 131 מהם היו אנשי סגל באוניברסיטאות והיתר - במכללות. לפי דירוג, 51 מהם היו אנשי סגל בכיר, 53 מורים מן החוץ, 79 אנשי סגל זוטור.

במהלך השנים 2002-2014, קצב השינוי השנתי במספרם של אנשי סגל אקדמי דרוזים היה 6.3% בממוצע לשנה, לעומת קצב שינוי שנתי של 3.1% בקרב אנשי סגל אקדמי יהודים, 8.2% בקרב מוסלמים ו-5.9% בקרב נוצרים. במהלך השנים 2014-2022 קצב השינוי היה מהיר יותר: 16.0% בממוצע לשנה בקרב אנשי סגל אקדמי דרוזים, לעומת 3.3% בקרב יהודים, 11.5% בקרב מוסלמים ו-9.1% בקרב נוצרים.

תרשים 8 - אנשי סגל אקדמי דרוזים, מספרים מוחלטים

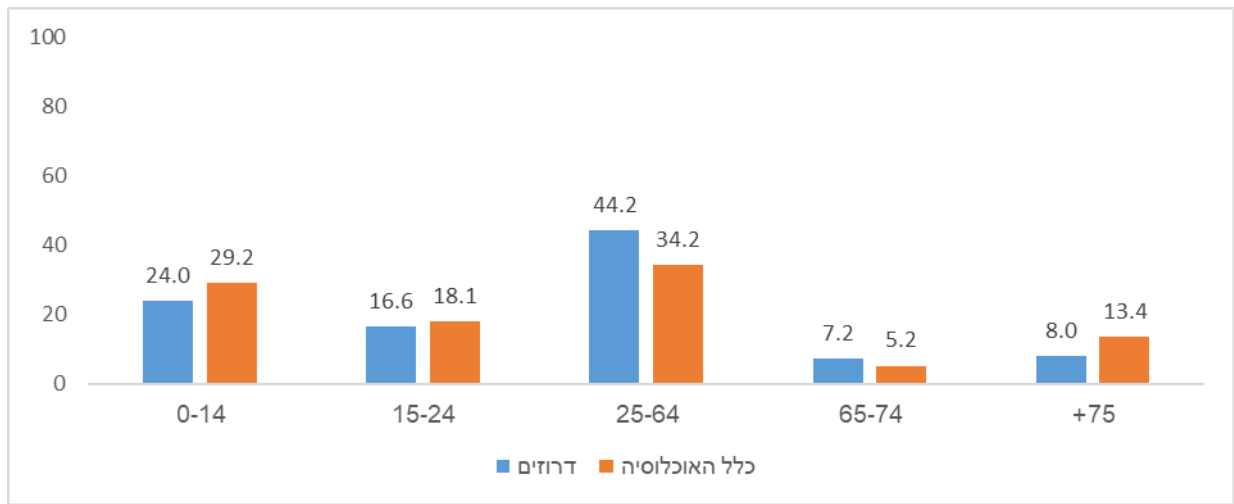
רשומים⁷ במשרד הרווחה והביטחון החברתי, 2021

בשנת 2021, 22.5 אלף דרוזים היו רשומים במחלקות לשירותים חברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי. שיעור הרשומים בקרב כלל האוכלוסייה הדרוזית עמד על 152.4 ל-1,000 נפש, והיה גבוה יותר משיעור הרשומים בקרב כלל אוכלוסיית ישראל (111.1 ל-1,000 נפש).

53.2% מהדרוזים הרשומים היו נשים ו-46.8% מהם היו גברים.

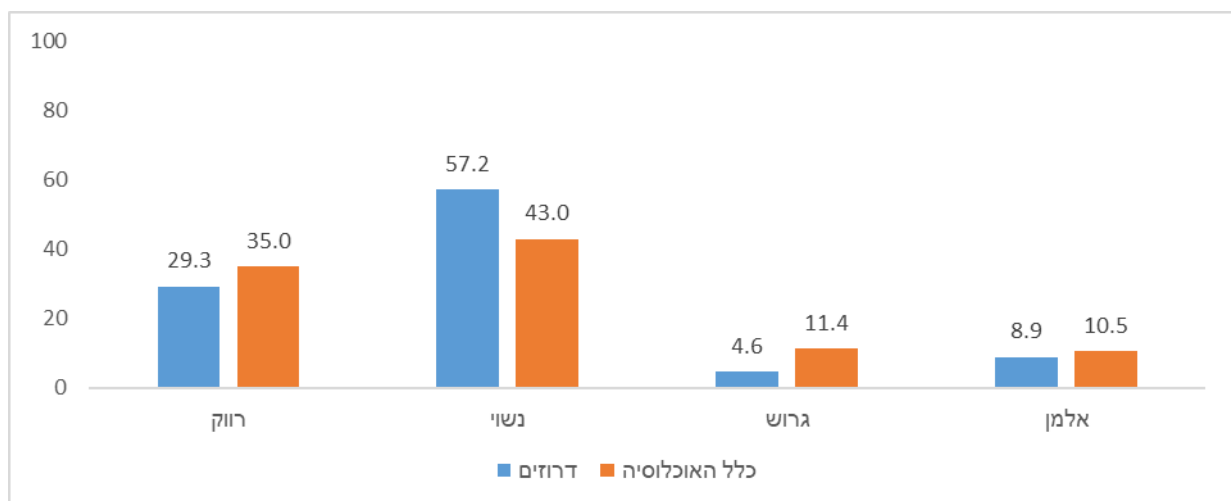
24% מהדרוזים הרשומים היו בני 0-14, 16.6% היו בני 15-24, 44.2% היו בני 25-64, 7.2% היו בני 65-74 ו-8% היו בני 75 ומעלה.

תרשים 9 - רשומים במחלקות לשירותים חברתיים לפי קבוצת גיל, אחוזים

רובם של הדרוזים הרשומים בני 15 ומעלה היו נשואים (57.2%), 29.3% היו רווקים, 8.9% היו אלמנים ו-4.6% היו גרושים.

תרשים 10 - רשומים במחלקות לשירותים חברתיים בני 15 ומעלה לפי מצב משפחתי, אחוזים

⁷ רשומים במחלקות לשירותים חברתיים – משפחה או פרט שפנו או הופנו למחלקות לשירותים חברתיים של משרד הרווחה והביטחון החברתי ונפתח להם תיק טיפול.

עומדים לדין

בשנת פסק דין 2020 שיעור העומדים לדין בקרב האוכלוסייה הדרוזית עמד על כ-229 ל-100,000 נפש. שיעור זה נמוך באופן ניכר מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-278 ל-100,000 נפש).

שיעור העומדים לדין בקרב **הגברים** הדרוזים עמד על כ-434 ל-100,000 נפש, לעומת כ-520 ל-100,000 נפש בקרב כלל הגברים תושבי ישראל שאינם דרוזים. שיעור העומדות לדין בקרב הנשים שאינן דרוזיות היה **גדול פי 2.6** מהשיעור בקרב הנשים הדרוזיות (45 לעומת 17 ל-100,000 נפש, בהתאמה).

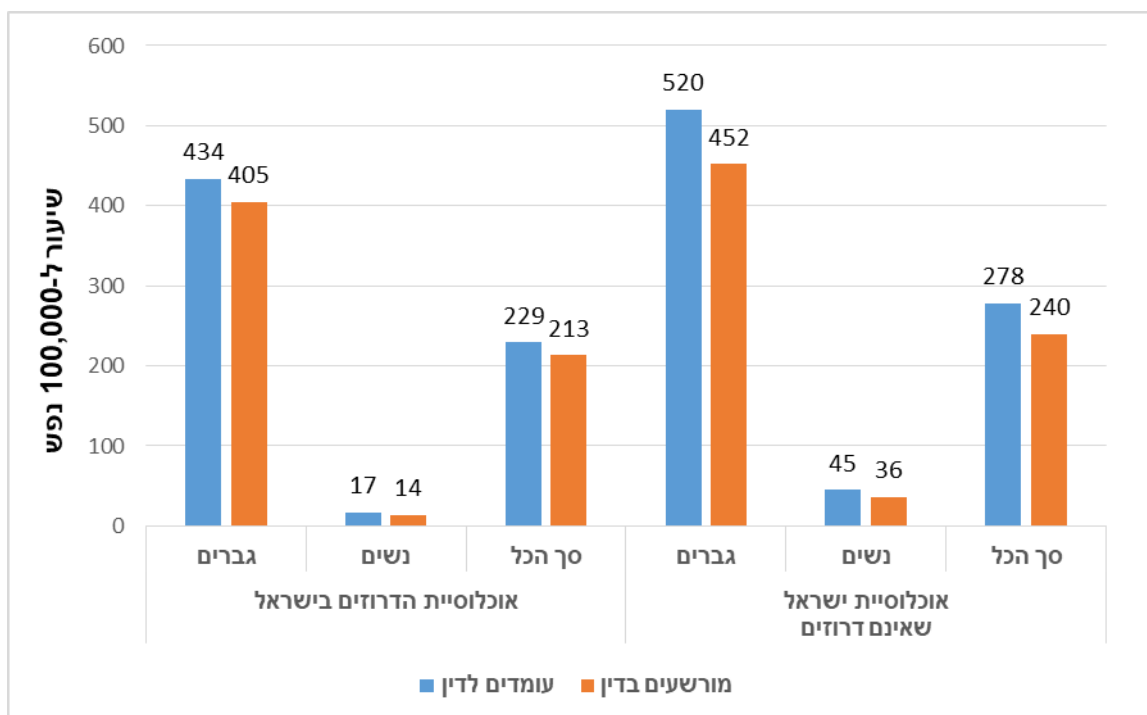
מורשעים

בשנת פסק דין 2020 שיעור המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית עמד על כ-213 ל-100,000 נפש. שיעור זה נמוך באופן ניכר מהשיעור בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-240 ל-100,000 נפש).

אחוז ההרשעה בקרב האוכלוסייה הדרוזית בישראל **גבוה** מאחוז ההרשעה בקרב תושבי ישראל שאינם דרוזים (92.9% לעומת 86.3%, בהתאמה). אחוז ההרשעה בקרב **הגברים** הדרוזים היה גבוה מהאחוז בקרב גברים שאינם דרוזים (93.4% לעומת 86.9%, בהתאמה), ואילו בקרב **הנשים** האחוזים היו דומים (80.0% ו-79.8%, בהתאמה).

שיעור הגברים המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-405 ל-100,000 נפש, **נמוך באופן ניכר** משיעור הגברים בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (כ-452 ל-100,000 נפש). שיעור הנשים המורשעות בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה כ-14 ל-100,000 נפש, **נמוך משמעותית** משיעור הנשים בקרב כלל תושבות ישראל שאינן דרוזיות (כ-36 ל-100,000 נפש).

תרשים 11 - עומדים לדין ומורשעים בדין במשפטים פליליים, לפי מין, שנת פסק דין 2020

בשנת פסק דין 2020, 49.0% מהמורשעים הדרוזים היו מועדים, **נמוך משמעותית** מהאחוז בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים (58.6%). גם בבחינת שיעור המועדים ל-100,000 נפש, השיעור בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה נמוך באופן ניכר מהשיעור בקרב תושבי ישראל שאינם דרוזים (104 לעומת 141, בהתאמה).

עבירות נפוצות

בבחינת התפלגות פסקי הדין של מורשעים מהאוכלוסייה הדרוזית לפי קבוצות עבירה, ניתן לראות כי העבירות הנפוצות ביותר היו: עבירות כלפי הסדר הציבורי (26.5%), עבירות מוסר (19.7%) ועבירות כלפי גופו של אדם (13.7%). העבירות הפחות נפוצות בקרב האוכלוסייה הדרוזית היו עבירות מין (3.6%) ועבירות כלפי ביטחון המדינה (2.8%).

בבחינה לפי קבוצות עבירה, אחוז המורשעים בקרב האוכלוסייה הדרוזית היה **נמוך משמעותית** מאחוז המורשעים בקרב כלל תושבי ישראל שאינם דרוזים בעבירות רכוש (11.2% לעומת 18.7%, בהתאמה) ובעבירות כלפי גופו של אדם (13.7% לעומת 17.8%, בהתאמה).

תרשים 12 - מורשעים לפי קבוצות עבירה, שנת פסק דין 2020

